

Un model de guia didàctica

Itinerari geològic de Banyoles. Descoberta del funcionament del sistema lacustre, David Brusi-Joan Bach-Miquel Sanz. Editat per: Ajuntament de Banyoles, Eumo Editorial, 1990, col·lecció apunts núm. 221 24 pp, 21 fotografies color, 30 dibuixos.

L'Estany de Banyoles és un d'aquells punts singulars del paisatge gironí que pels seus atractius naturals i històrics o potser també per la placidesa d'un passeig arran de l'aigua esdevé un lloc d'obligada parada per a molts viatgers, turistes i escolars.

Aquest magnetisme especial, que atrau amb força la curiositat del qui s'hi atura, va lligat sovint a les nombroses creences o llegendes que han sorgit al seu entorn. Els «xucladors», «les fades», l'origen de les seves aigües, les «cendres» dels estanyols, conformen els titulars d'un «petit misteri» que ens incita a desvetllar-lo. La geologia permet donar resposta a alguns d'aquests enigmes.

L'*Itinerari Geològic de Banyoles* ha estat un llibre sorgit de la voluntat dels seus autors per divulgar els aspectes hidrogeològics de l'Estany. Cal dir que, si bé po-

dríem esperar del seu primer títol en portada un recorregut descriptiu de les roques de Banyoles, el seu subtítol esdevé molt més esclaridor: «*Descoberta del funcionament del sistema lacustre*». No tenim a les mans un llibre de lectura o d'informació, en sentit estricte, sinó que la publicació constitueix prioritàriament una guia didàctica de camp pensada per tal que l'usuari es converteixi, ell mateix, en el protagonista de la descoberta del medi. Poc a poc, el «recorregut principal» ens porta a fer unes observacions, uns exercicis, uns jocs, que ens van induint, d'una forma atractiva, a trobar les respostes de l'excel·lent funcionament de l'Estany de Banyoles i els estanyols del seu entorn.

El llibre consta, a més d'aquest recorregut principal de descoberta, d'un capítol dedicat a possibles parades opcionals que ens permeten assolir una visió més completa del fenomen amb la visita a d'altres punts d'interès. Com a complement, també s'hi pot trobar un ampli recull científic d'aquelles informacions sobre la geologia regional, la batimetria de l'Estany, o un glossari per fer més entenedors els termes especialitzats. Un darrer conjunt correspon a una recopilació de llegendes, retalls de diari, adreces d'interès i suggeriments d'exercicis per als professors pensats per donar suport a les activitats docents.

L'*Itinerari Geològic de Banyoles* no és un itinerari més ja que juga un paper paradigmàtic en la didàctica de camp en geologia. Així, si bé els aspectes socials, botànics o zoològics del territori

han estat publicats sovint com guies d'exercicis i observacions de camp en itineraris de natura, la geologia ha tingut sempre un tractament molt menys participatiu. Penso que el llibre aplega un material d'utilitat didàctica immediata per a un nombre col·lectiu d'alumnes i amb la seva estructura en parades permet la utilització global o independent de tots els seus exercicis.

Els seus autors són: David Brusi, professor de la Unitat de Geologia de l'Estudi General de Girona; Joan Bach, professor de l'Escola de Mestres «St. Cugat», i Miquel Sanz, catedràtic d'Institut a l'Hospitalet de Llobregat. Tots ells vinculats al Departament de Geologia de la UAB on han publicat nombrosos treballs de didàctica i divulgació de la geologia.

El llibre resulta exemplificador de la jerarquització d'observacions al camp, d'una estructura argumental del recorregut i, sobretot, d'una variada utilització de recursos didàctics aplicables a d'altres zones. Per aquest motiu esdevé, no solament una aportació al coneixement de la geologia local de Banyoles, sinó un model de guia didàctica perfectament generalitzable.

Lluís Pallí i Buxó

BOSCH, Carles: *Lena*. A cura de Miquel Sitjar. Girona, Ajuntament de Banyoles, 1991, 354 pp. (Els llibres del Tint, 7).

CASTELLS, Narcís; FINA, Josep M.; PUIGDEVALL, Narcís: *El Palau de la Diputació de Girona*. Girona, Diputació, 1991, 62 pp.

COMA, Miquel; GRACACÓS, Joan: *L'estany de Banyoles: natura i home*. Girona, Diputació i Caixa de Girona, 1991, 96 pp. + 1 plànol (Quaderns de la Revista de Girona, 32).

Cypselà, VIII (1990). Girona, Centre d'Investigacions Arqueològiques, 1991, 244 pp.

DOMÈNECH i MONER, Joan: *Domènec Moner. Un compositor lloretenc*. Santa Coloma de Farners, Ajuntament de Lloret de Mar, 1991, 118 pp.

DUARTE, C.; ALSINA, À.; SIBINA, S.: *Manual de llenguatge administratiu*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1991, 398 pp.

DURAN, H.: «El Paleozoico de les Guillerries», dins *Acta Geològica Hispànica*, 25 (1990), pp. 83-103.

Entremès del Ball dels Ermitans. Obra anònima del segle XVIII (1753). Transcripció, pròleg i notes: Enric Prat i Pep Vila. Banyoles, Centre d'Estudis Comarcals, 1991, 68 pp.

FÀBREGA, Jaume: *La cuina de l'Empordà i la Costa Brava*. Barcelona, la Magrana, 1991, 106 pp.

FERRÉS i PLANELLA, Lluís; VILA, Tomàs: *Racones d'Amer*. Olot, Fundació Privada Ferrés-Planella, 1991, 122 pp.

GARDELLA, Àngels: *Una casa a la vora de l'estació*. Barcelona, Empúries, 1991.

HUERTA, J.: «El Paleozoico inferior del SE del Montseny», dins *Acta Geològica hispànica*, 25 (1990), pp. 105—111.

Lligall, 3 (1991). Ponències de les terceres jornades d'arxivística de Catalunya. Girona. 25 al 28 d'abril, 1991. 124 pp.

LLOBET, Salvador: *El medi i la vida al Montseny*. Granollers, CSIC, 1990, 486 + XXXVIII pp. + 1 mapa.

MAGRANS, Astrid: *Breu*. Barcelona, Empúries, 1991, 96 pp.

MANENT, Albert: «Viladrau 1936», dins *Serra d'Or*, 376 (abril de 1991), pp. 317—318.

MURLÀ i GIRALT, Josep: *Esglésies romàniques*. 105 testimonis arquitectònics de la història de la Garrotxa. Figueres, Carles Vallès editor, 1991, 110 pp.

OLIVERAS, Josep M.: *Salt, una mirada*. Fotografies. Girona, Ajuntament de Salt, 1991, 120 pp.

ROCA, Maria Mercè: *La casa gran*. Barcelona, Edicions de l'Eixample, 1991, 120 pp.

SERRA, Eva i altres: *La revolució catalana de 1640*. Barcelona, Crítica, 1991, 322 pp.

SIMON, Antoni: *La España del siglo XVII*. Madrid, Anaya, 1991, 96 pp. (Biblioteca Bàsica de Historia).

SIMON i TARRÉS, Antoni: *Cavallers i ciutadans a la Catalunya del Cinc-cents*. Barcelona, Curial, 1991, 260 pp.

VILA, Mercè: *El Cementiri Vell*. Girona, Ajuntament de l'Escala, 1991, 92 pp.

El Balancí 238
160 pàgines

JORDI ARBONÈS

**CARN
A LES BÈSTIES**

Premi Documenta 1990

La consolidació d'una nova veu en la narrativa catalana contemporània, a través d'unes històries sorprenents i de gran imaginació.

De venda a totes les llibreries

El Balancí 239
176 pàgines

OLGA XIRINACS

**ENTERRAMENTS
LLEUGERS**

Premi Sant Joan 1990

Adriana és elàstica, felina, perfecta... Potser aquell gravat de Piranesi que Adriana havia comprat a Venècia, tan ple de misteris, tenia el secret de tots els enigmes.

